

viszik. Az ég áldását kérjük e további működésre a második ötven esztendő jubileum felé!

Dr. Back Frigyes előadása. A Civiljogászok Vitatárságának dr. Meszlény Arthur elnöklete alatt tartott vitülésén dr. Back Frigyes az új cseh házassági törvényről tartott előadást. Ismertette a törvénynek a bontásra vonatkozó rendelkezéseit és kiemelte, hogy bár e sürgősen és éppen ezért felületesen elkészített törvény célja az osztrák joggal való gyökeres szakítás volt, mégis az osztrák törvény rendelkezéseit veszi alapul és csak mérsékelten tér el tőle ott, ahol a házasságnak vétkesség nélküli felbontását bizonyos betegségek (elmebaj, epilepsia stb.) és kölcsönös ellenszenv esetén megengedi. Dr. Blau György hozzászólásában azt fejtegette, hogy a vétkességi elvnek vannak olyan következményei, melyeket a józan laikus sohasem fog megérteni, így pl. az, hogy valaki egész életén egy elmebeteg házastárshoz legyen kötve, kivel természetesen igazi házassági együttélést folytatni nem lehet. Ha még bizonyítani is lehet, hogy házastárs az elmebajjt vétkesen pl. szifilisz fertőzés útján szerezte, perjogi okokból lehetetlen a házasság felbontása. Ez a szabályozás a házasság céljával, az erkölcsi felfogással is ellenkezik és csak arra vezet, hogy az ezáltal sujtott egyén elégedetlenségét és forradalmi hangulatát szítja. Meggondolardó az is, hogy a dolgozó nő korszakában alkalmazható-e bontás esetén a férj tartási kötelezettsége, ha a nő keresőképes. Dr. Beck Salamon szerint ez a törvény mutatja, hogy bármilyen radikális jogi elgondolás a valóságban mérsékelt kompromisszumos megoldással végződik. Dr. Meszlény Arthur szerint az a jó, hogy minden elmélet megvalósítása esetén a valóságos körülmények hatása alatt mérséklődik és az élet-felfogáshoz alkalmazkodik. A cseh törvény jelentékeny lépést tesz abban az irányban, hogy megengedi a házasság felbontását oly esetben, mikor a házaselektől józan ésszel és az emberi természet figyelembevételével a házasság fenntartását és az életközösség folytatását elvárni nem lehet.

Nemzetközi viszályok békés elintézése. Dr. Geőcze Bertalan ügyvéd az International Law Association magyar csoportjának titkára, az Országos Tiszti Kaszinóban tartott előadást, melyben a nemzetközi viszályok békés elintézési módjait ismertette, melyeket két csoportba sorozott és pedig egyikbe sorozta a bíróságon kívüli elintézési módokat, a másikba pedig a nemzetközi bíraskodást. Röviden vázolja az elintézési módok történeti fejlődését részletesen ismertette a közvetlen diplomáciai tárgyalást, a közbenjárást,

jó szolgálatokat, közvetítést, békéltetést és a nemzetközi vizsgáló bizottságok intézményét. Ezután a nemzetközi bíráskodás történetét ismertette és méltatta a nemzetközi bíróságok működésének jelentőségét. Felsorolta az összes működő nemzetközi bíróságokat és részletesen tárgyalta az Állandó Választott Bíróság és az Állandó Nemzetközi Törvényszék szervezetét és működését. Elméleti fejtegetéseit e bíróságok ítélkezéséből vett példákkal támasztotta alá.

A gyorsírás a polgári és büntető peres eljárásban való fokozottabb alkalmazása. E cím alatt dr. Kelényi Jenő, a gyorsírási ügyek m. kir. kormánybiztosának, dr. Träger Ernő miniszteri tanácsosnak megbízásából memorandumat készített, amelyben részletes törvénytervezetet is dolgozott ki arra nézve, hogyan lehetne a polgári és büntető perekben a tárgyalási jegyzőkönyveket gyorsírással felvenni és ezzel a polgári és büntető igazságszolgáltatás alaposságát és gyorsaságát fokozni.

Rámutat szerző memorandumában arra, hogy a gyorsírási jegyzőkönyvezés nem valami forradalmi újítás, mert hiszen Ausztriában, az ú. n. Zweite Gerichtsentlastungsnovelle már 1920-ban bevezette polgári perekben fakultative a gyorsírási jegyzőkönyvezést s azóta ott ez az intézmény gyakorlatilag kitűnően be is vált.

Az osztrák novella szerint a gyorsírással felvett jegyzőkönyveket három napon belül át kell tenni közönséges írásba s az áttételeket az eredeti jegyzőkönyvekhez csatolni. Az áttétel csakis ott maradhat el, ahol a per egységgel, elismerés alapján hozott ítélettel, vagy pedig a keresettől való elalással fejeződik be.

Kelényi tervczete továbbmegy az osztrák novellánál és az egységes fogalmazási gyorsírással felvett jegyzőkönyvek közönséges írású áttételét csak akkor tartja elkészítendőnek, ha azt a felek valamelyike kívánja, vagy pedig a bíróság azt hivatalból rendeli el. Szerinte csak perorvoslat esetén volna kötelező a gyorsírási jegyzőkönyvnek közönséges írásba való áttétele.

Lehetővé teszi ezt a lépést az a körülmény, hogy hazánkban ma már csak egy gyorsírási rendszer létezik, amelynek tanítása kötelezővé tétetett az ország összes középiskoláiban, továbbá a bíróságok kezelői és fogalmazói részére. Emellett az u. n. egységes fogalmazási gyorsírásban felvett jegyzőkönyvek nemcsak gyorsaság, de olvashatóság és megbízhatóság tekintetében is nemcsak felérik, de lényegesen felül is mulják a közönséges írásban felvetteket. A gyorsírási jegyzőkönyvezésnél a bíró abba a helyzetbe ke-